

WATEROVERLAST IN STADSVELD

Stadsveld ligt aan de voet van de Twentse stuwwal. Het hoogteverschil in Enschede is wel 40 meter. Water stroomt van hoog naar laag. Uw buurt krijgt daardoor extra veel water te verwerken als het hard regent. De riolering is te klein voor zoveel water tegelijk. Dan komt het water op straat te staan.

Er zijn veel waterbronnen in Enschede. Op verschillende plekken in de stad komt water uit de grond naar boven.

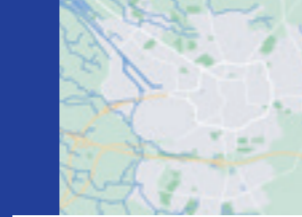
In de grond zitten kleilagen. Die laten bijna geen water door. Het regenwater blijft steken op de kleilagen. Het zakt maar langzaam weg in de grond. Daardoor staat het grondwater op veel plekken hoog. Soms zorgt dit voor overlast.

Vroeger voerden beken het grondwater en regenwater af. Tegenwoordig zijn veel beken verdwenen. Er zijn door de jaren heen veel stenen bijgekomen. Bijvoorbeeld in straten, stoepen, gebouwen en tuinen met tegels. Nu zijn er maar weinig vijvers en beken die water opvangen en wegleiden. Ook zijn er te weinig groene plekken waar water in de grond kan zakken.

BEKEN ROND 1900

BEKEN ROND 2000

BEKEN ROND 2026

HET WEER VERANDERT

We krijgen vaker zeer zware regenbuien. Dan valt veel regen tegelijk. Dit geeft kans op wateroverlast.

Hittegolven duren langer en zijn heter. 's Nachts blijft het erg warm. De omgeving warmt op.

Er zijn lange perioden waarin het juist niet regent. De grond droogt uit en bloemen en planten verdrogen.

ENSCHED E PAST ZICH AAN

Enschede maakt zich klaar voor het weer van de toekomst. Er komt meer ruimte voor natuur en water. Op de plekken waar het kan vervangen we tegels en asfalt door planten, struiken en bomen. Ook komen er meer plaatsen om regenwater op te vangen. En we maken nieuwe beken. Zoals de Stadsbeek hier in Stadsveld. Door deze beek stroomt grondwater en regenwater weg uit de wijk.

Nieuwsgierig hoe Enschede zich aanpast aan het weer van de toekomst? Scan de QR-code of ga naar bit.ly/3XmqnCe en bekijk de video.

KRIJG GELD TERUG VOOR NATUUR EN WATER

Vang water op in de tuin. Of maak de tuin groener. Dan kunt u een deel van uw kosten terugkrijgen van de gemeente. U kunt geld krijgen voor:

- stenen vervangen door bloemen, planten of bomen
- een groen dak maken
- regenwater afkoppelen van de riolering
- een geveltuin aanleggen
- een regenton plaatsen

Kijk op enschede.nl/subsidie-klimaatadaptatie wat u kunt doen.

MAAK UW TUIN KOELER EN MOOIER

1 BOMEN

1 boom koelt net zo goed als meerder airco's. De bladeren geven schaduw en koelen de lucht door water te verdampen. Bomen bieden voedsel en een schuilplaats aan insecten en vogels. Ook houden hun wortels water vast.

2 GROEN DAK

Een groen dak houdt regenwater vast, isoleert het huis en zorgt voor meer planten en dieren in de buurt.

3 SCHADUW

Schaduw geeft koelte. Plant bomen of struiken die het huis, het terras of de grond in de schaduw zetten. Kies voor bomen met een brede en dichte bladerkroon. Die zorgen voor de meeste schaduw.

4 PLANTEN IN PLAATS VAN TEGELS

Vervang tegels door gras, bloemen, planten of bomen. Een groen stukje houdt water vast. Ook maakt het de tuin koeler op warme dagen. En het biedt dieren zoals bijen en vlinders een schuilplaats en voedsel.

5 REGENTON

Vang regenwater op in een regenton. U kunt dit water gebruiken om de planten in huis of de tuin water te

geven. Het is gemakkelijk om een regenton op de regenpijp aan te sluiten.

6 GROENE SCHUTTINGEN

Gebruik een haag of struik als schutting. Zulke groene schuttingen geven dieren een schuilplaats en voedsel. Ook helpen ze de tuin te koelen en houden ze water vast.

7 HOOGTEVERSCHILLEN

Maak hoogteverschillen in uw tuin. Zorg ervoor dat het terras hoog ligt. En de delen van de tuin zonder tegels laag. Als het hard regent, stroomt het water naar de lagere delen. Die vangen het water op. Het water kan beetje bij beetje de grond in zakken. Zonder dat u daarvan last heeft.

8 MAAK RUIMTE VOOR WATER

Geef in uw tuin regenwater de ruimte in een vijver, wadi of greppel. Laat de regenpijp het water hiernaartoe afvoeren. Zo komt er minder water in het riool en kan water de grond in zakken. Zo droogt uw tuin minder snel uit. En blijven uw planten langer groen.

Kijk voor meer simpele tips op groenblauwenschede.nl.

GROENBLAUW STADSVELD

GROENBLAUW ENSCHED E

De komende jaren gaan we aan de slag in uw buurt. We geven straten een onderhoudsbeurt. Ook maken we ruimte voor natuur en water. Samen met u bedenken we hoe we Stadsveld mooier, veiliger en aantrekkelijker maken. Zo is en blijft Stadsveld een fijne plek om te wonen.

Het aanpassen van Stadsveld duurt meerdere jaren. Dit project heet GroenBlauw Stadsveld.

In deze nieuwsbrief ziet u een overzicht van de straten die we de komende jaren aanpakken.

Voordat we aan de slag gaan, krijgen bewoners meer informatie over wat we precies gaan doen.

SAMEN AAN DE SLAG

In uw buurt is 40% van de grond van de gemeente. Dit zijn bijvoorbeeld de straten, stoepen en de plekken met planten. Hier gaan wij aan de slag. De andere 60% is van inwoners. Als u en uw burens ook uw tuinen aanpassen, is de buurt 100% klaar voor het weer van de toekomst. Samen maken we Stadsveld dus nóg mooier. Nieuwsgierig wat u zelf kunt doen?

Kijk op groenblauwenschede.nl voor praktische tips.

SCAN DE QR-CODE

DENK MEE!

Woonst u in een van de straten die we aan gaan pakken? Denk dan mee hoe we samen de straat opnieuw kunnen inrichten.

Hoe belangrijk vindt u een straat waar u de komende jaren prettig woont? Wat kan er verbeterd worden? Waar wilt u plaats maken voor planten en bomen? Hoe krijgt water de ruimte?

Samen maken we een mooie, aantrekkelijke en veilige straat. Waar het over 40 jaar nog steeds prettig leven is.

Voordat we aan de slag gaan met uw straat, nodigen we u uit om mee te denken. Misschien heeft u nu al goede tips over de straten waar we aan de slag gaan. Dan kunt u ons mailen op groenblauw-stadsveld@enschede.nl.

CONTACTGEGEVENS

Zoals u ziet gaat er veel gebeuren in Stadsveld. We houden u op de hoogte van de plannen in project GroenBlauw Stadsveld.

Alle informatie kunt u ook vinden op www.enschede.nl/groenblauw-stadsveld.

Als u vragen heeft of iets wilt melden, neem dan contact op met projectmedewerker Melissa Biesmans. U kunt haar bereiken via groenblauw-stadsveld@enschede.nl. Als dat niet lukt, kunt u haar bellen op 06 - 38 72 22 48.

FIJN WONEN IN STADSVELD

Sommige straten in Stadsveld zijn toe aan een onderhoudsbeurt. Bijvoorbeeld omdat we de riolering moeten vervangen. Of omdat de straat nieuw wegdek nodig heeft. Ook zijn er plekken waarbij bewoners aan de slag willen met een nieuwe inrichting van hun buurt.

Als we aan het werk gaan, maken we de buurt meteen klaar voor de toekomst. Het weer verandert. Het wordt steeds warmer. In een warmere wereld is het weer heftiger. We merken dit nu al af en toe. In de toekomst komen hevige buien, hete zomers en droge maanden vaker voor.

We passen uw buurt aan. Zodat u fijn kunt wonen. Nu en in de toekomst.

PLAN VOOR DE WIJK

In Pathmos en Stadsveld is er weleens overlast van grondwater en regenwater. Dit willen we voorkomen. Daarom leggen we in de hele wijk buizen met gaatjes in de grond. Als het grondwater hoog staat, stroomt dit door de gaatjes de buis in. Zo verdwijnt het teveel aan grondwater uit de buurt. Dit maakt de stand van het grondwater lager. Als het grondwater laag staat, trekt regenwater door de gaatjes de grond in. Dit regenwater komt via de straatputjes in de buis. De grond droogt hierdoor minder snel uit. Als er te veel regenwater voor de grond is, stroomt het water weg via de buis.

In sommige straten leggen we ook nog grote extra buizen. Deze buizen zorgen ervoor dat grondwater en regenwater wegstromen uit de wijk. Een deel van het water stroomt naar de Stadsbeek. De rest van het water gaat naar de Zweringbeek en de Usselerstroom.

BRUGGERTSTRAAT

Het asfalt in de Bruggerstraat moet vervangen worden. We grijpen deze kans om de straat opnieuw in te richten. We zorgen ervoor dat er meer water opgevangen kan worden. En we maken de straat veiliger voor het verkeer. We onderzoeken nog hoe we dit allemaal het beste kunnen doen.

De aanpak van deze straat staat gepland tussen 2025 en 2028.

THOMAS DE KEYSERSTRAAT

Mooier en veiliger

De riolering in de Thomas de Keyserstraat moet vernieuwd worden. Als we de straat opnieuw inrichten maken we deze meteen veiliger en mooier. Dit gaan we doen:

- We maken een riool voor het vuile afvalwater;
- Er komt een buis met gaatjes voor het grondwater en regenwater;
- We leggen een rioolbuis die grondwater en regenwater uit meerdere straten laat wegstromen naar de beken;
- Er komt ruimte voor planten en bomen in de straat;
- We maken de straat veiliger.

De aanpak van deze straat staat gepland voor 2024/2025.

REMBRANDTLAAN EN PIETER LASTMANSTRAAT

Deze straten hebben nieuw wegdek nodig. Als we toch aan het werk gaan, maken we de straat meteen veiliger. Ook maken we ruimte voor water en groen.

De aanpak van deze straten staat gepland tussen 2025 en 2028.

PARK ACHTER THOMASKERK

Spelen en bewegen in het groen

Het park achter de Thomaskerk is een mooie groene plaats in de wijk. Maar het is niet zo'n prettige plek om te zijn. Buurbewoners onderzoeken samen met de gemeente, Jantje Beton, IVN Natuureducatie en JOGG hoe dit beter kan. Dit project heet 'Groene Buurten'. Straks wordt het een prachtig park waar iedereen fijn kan spelen en bewegen en elkaar kan ontmoeten.

De aanpak van het park staat gepland voor begin 2024.

PAULUS MOREELSESTRAAT EN POOLMANSWEG

De riolering in de deze straten moet vernieuwd worden. Als we de straat opnieuw inrichten maken we deze meteen veiliger en mooier. Dit gaan we doen:

- We leggen 2 nieuwe rioolbuizen in de straat: een riool voor het vuile afvalwater, en een riool voor het regenwater;
- De buis voor regenwater is een speciale buis met gaatjes;
- Er komt meer ruimte voor planten en bomen in de straat;
- We maken de straat veiliger.

De aanpak van deze straten staat gepland tussen 2025 en 2028.

THOMAS DE KEYSERPLEIN

Gezellig en aantrekkelijk

Buurbewoners rond het Thomas de Keyserplein willen graag een gezellig en aantrekkelijk plein. Ze hebben wijkbudget gekregen om hiervoor een plan te maken. Samen met de specialisten van Buro Beuk hebben ze ideeën voor het plein gemaakt. Dit plan is inspiratie voor de nieuwe inrichting. We krijgen daarbij hulp van een klankbordgroep van buurbewoners.

Dit zijn wat ideeën voor het plein:

- Meer planten en bomen;
- Een veiliger plein voor voetgangers, fietsers en auto's;
- Een koeler plein;
- Ruimte voor water en groen in bijvoorbeeld een wadi;
- Een mooi plein waar het fijn is om te zijn.

De aanpak van het plein staat gepland voor 2024/2025.

BEWONERS KUNNEN HUN HUIS GRATIS LATEN AFKOPPELEN

Wordt er in uw straat een extra riool voor regen- en grondwater aangelegd? Dan kunt u de regenpijp aan de voorkant van het huis gratis laten afkoppelen. We maken de regenpijp los van het afvalwaterriool. We maken hem weer vast aan de nieuwe rioolbuis voor het regenwater. Zo stroomt regenwater van uw dak direct naar het extra riool. Als u en uw burens afkoppelen, komt er minder regenwater in het afvalwaterriool. De kans is kleiner dat dit riool overstroomt als het heel erg hard regent.

IEPSTRAAT

Groene make-over

De Iepstraat herkent u straks niet meer terug. Woningcorporatie Domijn, de gemeente en de buurbewoners werken samen om de straat compleet te vergroenen. Bewoners krijgen een nieuwe groene voortuin van Domijn. Ze konden kiezen uit 3 voorbeeldtuinen. In de straat komen 2 nieuwe rioolbuizen: een riool voor het vuile afvalwater, en een riool voor het regenwater. Ook krijgt de straat meer bomen en planten. We gaan de regenpijpen aan de voorkant van het huis afkoppelen. We maken ze los van het afvalwaterriool. Het regenwater van het dak stroomt dan naar de Stadsbeek.

Deze werkzaamheden staan gepland in de zomer 2024.

STADSVELD KRIJGT MEER BLOEMEN, PLANTEN EN BOMEN

In uw buurt maken we meer ruimte voor bloeiende planten en bomen. Deze plekken vangen regenwater op. Dit helpt tegen het uitdrogen van de grond. Planten en bomen koelen de omgeving als het warm is. Ook kunnen dieren zoals insecten, vogels en vlinders leven in het groen. We maken de groene plekken aantrekkelijk voor allerlei planten en diersoorten.

WE PLANNEN HET WERK ZO SLIM MOGELIJK

We pakken GroenBlauw Stadsveld buurt voor buurt aan. Dan kunnen we zoveel mogelijk werkzaamheden in de straat combineren. Ook bedrijven als Enexis (levert gas en elektriciteit) en Vitens (levert drinkwater) doen mee. Zo hoeven we uw straat maar 1 keer open te breken. Dit kost minder geld. En u heeft veel minder overlast.

De planning kan anders worden. Voordat we aan de slag gaan, krijgt u meer informatie.